

XIV. KONFERENCE DDD 2022 Přívorovery dny

Sdružení pracovníků
dezinfekce, dezinfekce,
deratizace ČR

Státní zdravotní ústav, Praha

Ústav pro státní kontrolu
veterinárních biopreparátů
a léčiv, Brno

Výzkumný ústav rostlinné
výroby, v.v.i., Praha

Univerzita veterinárskeho
lekárstva a farmácie v Košiciach, SR

Sborník abstraktů a program konference

Editoři:
Pavla Davidová
Václav Rupeš

Kongresové centrum
Lázeňská kolonáda
Poděbrady

25.–27. dubna 2022

Esenciální oleje jako alternativa k syntetickým insekticidům na skladištní škůdce

Mgr. Tomáš Vendl, Ph.D.¹⁾, Ing. Radek Aulický, Ph.D.¹⁾, Ing. Jan Prokop²⁾, Ing. Václav Stejskal, Ph.D.¹⁾

¹⁾ Výzkumný ústav rostlinné výroby, v. v. i., Drnovská 507, Praha 6

²⁾ De Wolf group, s. r. o., Americká 2452/14, Cheb
vendl@vurv.cz

Tradiční insekticidy jsou spojené s nárůstem rezistence a vznikem nežádoucích chemických reziduí v prostředí či v ošetřených komoditách. Proto byl pro MZe NAZV připraven návrh výzkumného projektu s názvem „Využití biologicky aktivních látek rostlinného původu při skladování zemědělských produktů“, který byl v roce 2020–2021 schválen k řešení. Prvním cílem tohoto nového projektu je vývoj nových postupů ochrany vybraných skladovaných zemědělských produktů proti skládkovým chorobám a skladištním škůdcům pomocí biologicky aktivních látek pocházejících z rostlin. Druhým cílem je ověřit vliv ošetření na kvalitativní vlastnosti produktů s ohledem na spotřebitele. V rámci těchto výzkumných cílů projektu byla proto řešena účinnost vybraných esenciálních olejů jako repelentů skladištních škůdců, které byly aplikovány ne přímo na komodity či potraviny, ale pouze na obaly a palety, na kterých se tyto komodity transportují a skladují. Konkrétně byla v prvním období projektu zkoumána účinnost bergamotového oleje použitého na různé části terciálního obalu u druhů *Sitophilus granarius* a *Tribolium confusum*. Bylo zjištěno, že dřevěné palety ošetřené bergamotovým olejem měly významnou repelentní aktivitu na testované škůdce. Selektivní pokusné ošetření různých částí obvyklé obalové sestavy (tj. vrchního papírového obalu na potraviny, palety a kartonové proložky) bergamotovým olejem mělo významnou repelentní aktivitu, která byla obecně zřetelnější pro pilouse *S. granarius* než pro potemníka *T. confusum*. Ošetření dřevěné palety mělo na testované škůdce větší a delší (tj. 24 h) repelentní účinek než ošetření papírového obalu nebo kartonové distanční proložky. Iniciální experimenty tak ukazují, že esenciální oleje jsou perspektivní pro použití jako repelenty některých druhů skladištních škůdců na sekundárních/terciálních obalech.

Práce vznikla za podpory projektu MZE – NAZV QK21010064.